

Aramızdan Ayrılanlar

Ahmet Hayri Körezlioğlu

(1930-2007)

Uygulamalı matematiğe katkılarıyla Türk matematik tarihinde önemli bir yeri olan Hayri Körezlioğlu hocamızı 26 Haziran 2007 günü kaybettik. Hepimizin başı sağolsun. Yakın çalışma arkadaşlarından A. Süleyman Üstünel'in kaleme aldığı yaşamöyküsünü aşağıda, diğer meslektaşlarının yazılarını daha sonraki sayfalarda bulacaksınız.

Hayri Körezlioğlu 1930'da Kula'da doğdu. İzmir'deki lise eğitiminden sonra İTÜ'ye girdi. İTÜ'de bir yıl okuduktan sonra burs kazanarak Fransa'ya gitti. Matematik lisans derecesini Paris Üniversitesi'nden, mühendislik yüksek lisansını da Ecole Nationale Supérieure des Télécommunications'dan (ENST'den) aldı. Daha sonra gene Paris Üniversitesi'nde Jean Ville danışmanlığında matematikte devlet doktora'sı yaptı. Tez jürisinde geçen yüzyılın en önemli olasılıkçılarından Paul Levy de bulunuyordu.

Körezlioğlu 1966'da ODTÜ Matematik Bölümü'ne katılarak bölüme kuruluş yıllarında büyük emek verdi. 1968-1972 arasında bölüm başkanlığı yaptıktan sonra 1973'te ENST'e döndü. 1973-1997 arasında profesör olarak çalıştığı ENST'te kurumun eğitim ve araştırma ufuklarının genişlemesine önemli somut katkılarda bulundu. 1997'de ENST'ten emekliliğini aldıktan sonra 1998'de tekrar ODTÜ'ye döndü.

Önce Matematik Bölümü'nde, daha sonra kurucularından olduğu Uygulamalı Matematik Enstitüsü'nde (IAM) sözleşmeli profesör olarak çalıştı. 26 Haziran 2007'deki vefatına kadar Enstitü'nün Finansal Matematik Anabilim Dalı başkanlığını yürütüyordu.

Profesör Körezlioğlu akademik yaşamının büyük bölümünü geçirdiği ENST ve ODTÜ dışında, Paris Üniversitesi, Napoli Istituto di Fisica Teorica, CNET gibi kurumlarda ve Télécommunications Radioélectriques et Téléphoniques gibi özel teşebbüste de çalıştığından eğitim ve araştırmanın yö-

netsel veya yapısal olsun, her tür problemine derinden vakıftı.

Körezlioğlu'nun çalışmalarını kronolojik sıradan ziyade önem derecesine göre sunarsak, her şeyden önce Körezlioğlu ODTÜ ve ENST'te modern olasılık eğitiminin teşvikçisi ve öncüsü olmuştur. Kendisi henüz genç bir matematik doktoru iken, E. Borel, M. Frechet, J. Hadamard ile

başlayıp daha sonra J. Dieudonne, L. Schwartz, H. Cartan gibi Bourbakicilerle devam eden fonksiyonel analizin uzun olgunlaşma sürecinden etkilenerek, Fransız olasılık ekolü de bir atılım içine girmişti. Birleşik Amerika'da Feller iki ciltlik efsanevi eserini yazmıştı; birkaç yıl sonra bunu J. Neveu'nün olağanüstü kitabı ve P. A. Meyer'in çalışmaları izlemişti. Bu dönemde Körezlioğlu Neveu ve Meyer'in eserlerini incelemek için muhtelif çalışma grupları oluşturdu ve genç araştırmacıları olasılık ve stokastik süreçler alanlarına çekmeyi başardı. Neveu'nün *Les*

Bases Mathématiques de Probabilités'si ve Meyer'in *Probabilités et Potentiel*'i kendisinin ve genç araştırmacıların başucu kitapları olduklarını söyleyebiliriz. Körezlioğlu'nun bu faaliyetleri sayesinde ODTÜ ve ENST'te olasılık ve analiz eğitimi çok daha modern bir hüviyet kazandı ve yaptığı meşaleyi daha uzağa taşıyacak birçok öğrenci yetiştirdi. (U. Çapar, J. Szpirglas, G. Mazzioto, A. S. Üstünel, M. Kocatepe, G. Lefort, C. Martias, G. Loubaton, A. Saida, N. Privault, D. Kofman, L. Decreusefond gibi).

Bu faaliyetlerine 1970'ten CNET'in olasılık grubunu ele aldığı 1980'e kadar olan süre boyunca devam etti. O zamanlar "bilimsel araştırma" sözlerinin anlam ve önemi Fransa'da yeterince bilinmiyordu; örneğin Fransız Sosyalist Partisi araştırma ve yüksek eğitimin mevcut durumu hakkında bir rapor yazmayı unutmamıştı. Sonraları böyle bir rapor Laurent Schwartz'tan istendi ve Schwartz da durumun (hâlâ bugün geçerliliğini koruyan) muhteşem bir muhasebesini yaptı. Körezlioğlu CNET'e böyle bir ortamda modern araştırma grupları kurmak için geldi. İşe, bekleme sıraları (kuyruklar) ve favori konusu olan stokastik süreçlerin filtrelemesi üzerine haftalık seminerler düzenleyerek başladı. Bu seminerlerden M. Zakai, E. Wong, V. Benes, G. Kallianpur gibi konunun fevkalade önemli isimleri geçti. Bu yıllarda ayrıca ENST'te Mazziotto ve Szpirglas'ın da işbirliğiyle iki parametrelili süreçler üzerine dünyada zirvede olan kişileri buluşturan bir konferans düzenledi. Konferansın Springer tarafından Lecture Notes in Mathematics, vol. 863 olarak basılan tutanakları bugün bile konunun en çok başvurulan referanslarından biridir.

1985'te, ENST'ten, daha sonraları enformatik bölümü ile "İnfres" adı altında birleştirilecek olan "Networks" bölümünü kurmak için bir çağrı aldı. Bunun üzerine Körezlioğlu'nu kabına sığmayan bir heyecan ve şevkle şebekeler, bekleme sıraları ve stokastik analiz vs üzerine seminerler, konferanslar, çalışma grupları düzenlerken görüyoruz. Bu dönem tam da Paul Malliavin'in "Malliavin Calculus"u icat ettiği sıralardı ve gayet tabii Körezlioğlu bu teoriyi de çalışmak üzere 1985'te bir çalışma grubu kurdu. A. Millet, A. Pontier, S. Tindel, N. Privault, T. Choukri gibi bütün bir Fransız araştırma neslinin bu seminerler sayesinde kimliklerini bulduklarını söyleyebiliriz. Özel olarak da, 1986'da tamamen Mallavin Calculus'a hasredilen ilk Stokastik Analiz Silivri Yaz Okulu'nu düzenledi ve Silivri'ye H. H. Kuo, P. Krée, D. Ocone, D. Nualart, M. Sanz gibi

önemli isimleri davet etti. Tüm 68 kuşağı Malliavin Calculus'u bu yaz okulu ve onun - Springer tarafından basılan ve konunun öğrenilmesi için en iyi kaynaklardan biri olarak kabul edilen tutanakları (Lecture Notes in Math. Vol. 1316) sayesinde öğrendi.

N. Privault'nun tezi dolayısıyla Wuhan'da uzun süreli kalışının ardından Körezlioğlu G. Kallianpur'u North Carolina at Chapel Hill'de iki parametrelili filtreleme problemleri üzerindeki çalışmalarının devamıyla ilgili olarak birkaç defa ziyaret etti. Problemi fonksiyonel analiz tekniklerini kullanacak biçimde tek parametrelili fakat sonsuz boyutlu olarak karakterize ediyordu. Körezlioğlu 1988, 1990 ve 1992'de yeniden Silivri Yaz Okulları düzenledi; bunlarda Atiyah-Singer Teoremi'nin olasılıksal ispatı (S. Watanabe), Dirichlet formları kuramı (F. Hirsch ve M. Röckner), dallanma süreçleri (D. Dawson), kısmi türevli stokastik diferansiyel denklemler (J. B. Walsh, E. Pardoux, ve P. Kotlenetz), finansal matematik (D. Duffie), şebekelerde faz geçişleri olgusu (V. Anantharam) vs ile ilgili çalışmaları izleyebilme fırsatımız oldu. Bu seminerler sırasında Körezlioğlu R. Mazumdar ile şebekeler ve W. Runggaldier ile doğrusal olmayan filtreleme diskretizasyonu konularında sonraları birçok makale üretecekleri verimli işbirlikleri kurdu.

1994'te Medcampus projesini tesis etti. Bu proje sayesinde Akdenizli matematikçilerle bilhassa Mağrip ülkelerinde uygulamalı matematiğin gelişmesine katkıda bulunacak sıkı bağlar kurdu.

Körezlioğlu gibi bir kişi için emekliliğin söz konusu olmayacağı aşikârdı. Onu 1998'de ODTÜ Uygulamalı Matematik Enstitüsü başında görüyoruz. Burada finansal ve aktüaryel matematik konusunda birçok genç öğrenci yetiştirdi. Özellikle de 2006'da Antalya'da düzenlediği finansal matematik konferansı bütün dünyada yankı uyandırdı ama ne yazık ki konferansın tutanaklarını göremeden aramızdan ayrıldı.

A. Süleyman Üstünel

Aramızdan Ayrılanlar

Hayri Körezlioğlu'nun Ardından

İ. Ferit Öktem / 20 Eylül 2007

İTÜ Elektrik Fakültesi, 1947-1948 ders yılı.

Ben ve Hayri de bulunuyoruz öğrenciler arasında. Farklı liselerden gelmiştik İTÜ'ye; dolayısıyla ancak Fransa'ya gideceğimiz günlerde tanıştık diyebilirim.

Şimdi gerek İTÜ gerekse Paris Üniversitesi Fen Fakültesi'ndeki matematik hocalarımız ve tanıdığımız diğer matematikçiler hakkında biraz bilgi vermek istiyorum sizlere.

İTÜ'de matematik dersleri Bahri Vedat Alpman ve Feyyaz Gürsan tarafından veriliyordu. İlki, H. Commissaire ve G. Cagnac'ın "Cours de Mathématiques Spéciales" adlı eserini, diğeri ise Paris Üniversitesi profesörlerinden G. Valiron'un "Cours d'Analyse Mathématique" adlı eserinin ilk cildini kazandırmışlardı dilimize. Ne var ki; ikinci cilt dilimize çevrelemedi. Feyyaz Gürsan, bir öğrencisi tarafından tabanca ile öldürülecekti sonraki yıllarda.

Bizler, beş üniversite öğrencisi, bir sınavla seçilerek devlet bursu ile Paris'e gönderildik, o dönem sonunda. Öğrenim programına göre önce Paris Üniversitesi Fen Fakültesinde belli dört sertifikayı içeren lisans diploması alacak, ardından "École Nationale Supérieure de Télécommunication" da iki yıl mühendislik öğrenimi görecektik.

Paris Fen Fakültesi'nde P. Dubreil, A. Lichnerowicz ve H. Hennequin genel matematik hocalarımızdı. Dersler, Cauchy amfisinde yapılıyordu Sorbonne'da. İleri düzeydeki matematik dersleri ise Institut Henri Poincaré'de, genellikle Hermite ya da Darboux amfilerinde. Diferansiyel ve integral hesap sertifikası hocalarımız Georges Valiron ve Jean Favard idi. Ders notu getirmezlerdi yanlarında. Gerçekte bir istisna var: G. Valiron, mendil cebinden çıkarttığı kağıda bakarak $\gamma = 0,577215 \dots$

yazmıştı bir derste tahtaya. Biliyorsunuz, Euler sabiti yüzyıllardır gizemini koruyor hâlâ.

G. Valiron, iki yıl kadar felçli kaldıktan sonra 18 Mart 1955 tarihinde hayatını yitirecekti. Değerli hocamı saygı ile anıyorum.

Başka ünlü matematikçiler de tanıdık Institut Henri Poincaré'de: G. Julia, L. Schwartz, G. Choquet, H. Cartan, J. Dixmier, C. Ehresmann, C. Pisot,... Öğrencisi olduk kimilerinin ya da dinleyici olarak katıldık derslerine. Arasına bazı emekli matematikçileri de görüyorduk Enstitü koridorlarında: M. Fréchet, P. Montel, P. Lévy. Onlar seminerlere katılıyorlardı genellikle.

1955'te Einstein anısına bir tören düzenlenmişti Sorbonne'da. Doksan yaşındaki büyük matematikçi

J. Hadamard da bulunuyordu konuşmacılar arasında. Onu da yakından görebilme fırsatını yakalamıştık bu sayede.

Bizler, üç Türk öğrenci, bir apartmanın aynı katında ikamet ediyorduk bir süre. Matematikle uğraşırken klasik batı müziği dinlerdik genel-

likle. Ancak, siz Mozart'ın klarnet konçertosunu dinlerken bakarsınız ki düzensiz bir keman sesi katılırdı orkestraya yandaki odadan. Hayri yine kemana başladı der, ünlü viyolonisti(!) de sabırla dinlerdik.

Hayriler, tatili geçirmek üzere Türkiye'ye dönerler. Hayri keman, ilk eşi gitar taşıyarak inerler Atatürk Hava Limanı'na. Orada düzgün giyimli bir şahıs karşılar kendilerini ve sorar: "Beyefendi, orkestranın diğer üyeleri nerede?" Herkes duraklar bir an, ancak durum hemen anlaşılır: Sözü edilen şahıs, Türkiye'ye gelecek olan ünlü bir senfoni orkestrasını karşılamak üzere görevlendirilmiştir!

Hayri yalnız amatör bir viyolonist değildi; ODTÜ Türk Sanat Müziği Amatör Korosu'na katılarak TRT arşivinde de yerini almıştır.

Kendisini sevgiyle anıyorum.

Onunla Gurur Duyuyoruz...

Wolfgang Runggaldier

Hayri Körezlioğlu'nu kaybettik. En başından beri AMaMeF'in [Advanced Mathematical Methods for Finance] Yönetici Komitesi'nde Türkiye elçisiydi. Nisan 2006'da Antalya'da, Side'de başarılı bir AMaMeF toplantısı düzenlemişti.

Bu birkaç satır Hayri Körezlioğlu'nun profesyonel yaşamını anlatmak için yazılmamıştır, bu bilgiler ayrıntılı biçimde <http://www.math.metu.edu.tr/~korez> web sayfasında bulunabilir. Burada, Hayri'nin kişiliğinin bazı yönlerinden, kendisiyle ortak bilimsel yazılar yazan biri olarak değil, daha çok bir arkadaşı olarak söz etmek istiyorum, çünkü hayatı her zaman kolay olmamasına rağmen sadece olumlu tavrı takınmakla kalmazdı, ayrıca bu olumlu tavrı diğerlerinde de aktarırdı.

Hayri Körezlioğlu olasılıkla ve olasılığın uygulamalarıyla ilgilenen bir matematikçiydi. Bilimsel etkinliklerinin büyük çoğunluğunu Paris'te Ecole Nationale Supérieure des Télécommunications'da (ENST) gerçekleştirmişti. 1983'te G. Mazziotto ve J. Szpirglas'la birlikte bu okulda düzenlediği "Filtreleme ve Rassal Süreçlerin Kontrolü" konulu bir çalıştayda tanıdım kendisini ilk kez. O zamandan beri düzenli olarak bilimsel ilişki içindeydik ve dost olduk.

Hayri Körezlioğlu Türkiye doğumludur ve Türkiye'nin bilimsel yaşamı onu hep yakından ilgilendirmiştir. 1968'de, meslektaşı Süleyman Üstünel'le birlikte yazokulu olarak da addedilebilecek Silivri toplantıları dizisini başlatmıştır. İstanbul'un batısında, Marmara denizi kıyısında bulunan Silivri'de yapılırdı bu toplantılar genellikle. Toplantılar dünyanın her yerinden bilimcileri cezbederdi. Amaçlarından biri de, bu konuda Türk bilimine uyarıcı bir etki yaratmaktı.

Silivri hoş bir yer olmasına karşın, toplantıların yapıldığı merkez hayallerimizi süsleyen bir Akdeniz tatil köyünü pek andırmıyordu. Bu bazen gelen konukları düşkünlüğüne uğratsa da, Hayri hoş kişiliğiyle herkesin kendini rahat hissedeceği bir or-

tam sunmayı başarırdı. Gerçekten de konuklardan biri bana, daha sonra, her geçen gün kendisini daha iyi hissettiğini söylemiştir.

ENST'ten emekliliğini aldıktan sonra Hayri enerjisinin çoğunu Türkiye'ye vakfetti. Olasılık kuramının önplana çıktığı finansal matematik alanını ülkesi için önemli buldu ve ODTÜ'de bu amaçla bir program başlattı. Bu girişim zorluksuz olmadı. ODTÜ'yle Bilkent Üniversitesi yanyanadır ve Bilkent'te finasta bir program başlatmıştı. İki program kısır bir rekabete girebilirdi. Ama Hayri'nin karizması ve insani nitelikleri sayesinde iki program verimli bir işbirliğine girdi.

Web sitesinden de görülebileceği gibi Hayri Körezlioğlu bilimsel olarak çok etkin biriydi, çok çalışkandı. Bir keresinde bu çalışkanlığına ben de yakından tanık oldum. Ortak bir makalemizi bitirmek üzereyken, kurumlarımızdan uzak bir yerde buluşup sadece ve sadece araştırmamıza yoğunlaşmak istedik. Sophia Antipolis'te [Fransa'nın güneyinde, Nice yakınlarında bir kasaba ÇN] buluştuk. Aynı otel odasını paylaşıyorduk. Böylece sadece günboyu değil, yatmadan önce ve kalkar kalmaz da çalışabiliyorduk. Benden daha yaşlı olmasına karşın her zaman çalışmaya hazır olan Hayri'nin aksine, ben üç gün sonra daha fazla dayanamaz hale gelmiştim ve bir an önce ordan kaçmak için can atıyordum.

İnsanların emekliliğe ayrıldığı bir yaşta Hayri Körezlioğlu'nun ODTÜ'de yoğun bir bilimsel etkinliğe başlaması gerçekten dikkate değerdir. Onu ODTÜ'de en son gördüğümde, 80 yaşına kadar Türk bilim cemiyetine hizmet etmeye devam edeceğini söylemişti. Hemen arkasından da gözlerime gülümseyerek bakmış ve ancak o zaman emekliliğe ayrılıp dinlenmeye çekilmeye hak kazanacağını söylemişti. Bu arzusu ne yazık ki yerine gelmedi, ama bilimsel dünyaya ve özellikle kendi ülkesinin bilimine hiç kuşkuyla yer vermeyecek şekilde damgasını vurdu.

AMaMeF'in bünyesinde etkin bir üye olduğu için onunla gurur duyuyoruz. Eşi Jale'nin ve kızı Simla'nın acısını yürekten paylaşıyoruz.

Aramızdan Ayrılanlar

Hayri Körezlioğlu Anısına

Erhan Bayraktar* / erhan@umich.edu

Hayri Hoca'nın vefatını öğrenince içime büyük bir hüznün çöküverdi. Bu çok değerli insan birçok kişinin hayatını etkilediği gibi benimkini de yönlendirmişti. Onu tanıyan şanslı insanlardan biri oldum. On sene önceydi. Sadece rehber olmamıştı bana, yaş farkına rağmen çok iyi bir arkadaşlık da oluşmuştu aramızda. Deneyimi-me göre Türkiye'de öğrenci ve profesör arasında arkadaşlık ilişkisi pek oluşmaz, hele hele bir lisans öğrencisiyle profesörü arasında. Bir başkaydı Hayri Hoca. Her şeyi tartışmak mümkündü onunla, matematik, politika, müzik, futbol, aklınıza ne gelirse. Sadece anlatmazdı, dinlemeyi de bilirdi, herkesin masaya farklı bir bakış açısı getirmesi mümkündü ne de olsa.

Elektrik Bölümü'nde birinci yılımı bitirdikten sonra Matematik'te ikinci bir anadal yapma kararı aldım. Aynı kararı veren birkaç arkadaşlık. Ders yükü bayağı ağır olacaktı ama olsun, biraz eğlenmek bizim de hakkımızdı... Bu ağır yükün altına girmemizin önemli nedenlerinden biri Fransa'dan ünlü bir matematikçinin (Hayri Körezlioğlu'nun) geleceğinin haberini almış olmamızdı. Hayri Hoca Paris'teki Ecole Supérieur des Telecommunications'dan emekliye ayrılmıştı. Olasılık kuramı alanına önemli katkılarda bulunmuştu. Başka ne zaman fırsat bulacaktık böyle bir maceraya?

Olasılık kuramı, 20'nci yüzyılın ilk yarısında, Rus Andrei Kolmogorov, American Norbert Wiener, Joe Doob ve William Feller, Fransız Paul Lévy, Paul André Meyer, Japon Kiyosu Ito ve nicelelerinin katkıları sonucu sağlam matematiksel temellere sahip saygın bir alan olmuştu. Birçok önemli probleme de uygulamaları vardı. 1960'ların başında Hayri Hoca böyle bir ortamda olasılık kuramını uğraş alanı olarak seçmiş ve kuramın bayraktarlarından biri olmuştu.

Hayri Hoca, Türkiye'ye gelip deneyimlerini bizlerle paylaştı. Ben ODTÜ'deyken her sene bir

dönemini Ankara'da geçirirdi. Her yıl gelip gelmek konusunda biraz tereddüte düşerdi, çünkü ailesine (eşi Jale ve kızı Simla'ya) çok düşkündü, ama ısrarlarımıza dayanamayıp gelirdi, çünkü onu bekleyen sayıları çok olmasa da bilgiye aç birkaç öğrenci vardı.

Gerçel Analiz dersiyle başladık ilk geldiği yıl (97 sonbaharı). Nasıl olduysa rekor sayıda öğrenci matematikte ikinci anadal yapmaya karar vermişti. 25 kişi yazıldık derse sanırım. Çok geçmedi, dersin ağırlığı çökünce, ki Hayri Hoca'nın sınavları bir başkaydı, dersi alanların sayısı 5-6 kişiye iniverdi. Ama kalanlar sonuna kadar gidecek ve mezun olacaklardı bu programdan. Sadece bununla kalmayıp iyi doktora programlarından da mezun olacaklardı birkaç sene sonra: Ben Princeton'dan mezun oldum, Gökhan Mergen ve Deniz Sezer Cornell'den, Devin Sezer Brown'dan, Alp Atıcı Columbia'dan. Bugün, hepimizin araştırmasında Hayri Hoca'nın bilim hayatında merkezi bir konumu olan olasılık kuramının önemli bir yeri vardır.

Hayri Hoca 1998 sonbaharında Olasılık Kuramı dersi verdi. 1999 yazı tekrar gelip "Queueing Theory" dersini verdi. 4 öğrencisinin ısrarını kırılmayıp 1999 sonbaharında Finansa Uygulamalarıyla Stokastik Kalkülüs dersini verdi. Bu derste de sadece aynı 4 öğrenci vardı (Alp dışındaki mezunlar). Hepimiz lisans öğrencisi olsak da her iki dersi de lisansüstü dersi olarak açmıştı. Bu olumlu deneyimden sonra Hayri Hoca kararını vermişti, zamanının çoğunu ODTÜ'de geçirecekti. Şimdiki öğrencilerin yerini yeni akıllar alacaktı nasılsa ve Türkiye'nin olasılık kuramı ve ilgili alanlarda temsilcilere ihtiyacı vardı.

Matematiksel finans, olasılık kuramı ve stokastik analizle uğraşanların yeni odak noktası olmuştu son yıllarda. Bu yeni alanda çözülecek bir-birinden ilginç stokastik analiz, stokastik kontrol, kısmi diferansiyel denklemler ve fonksiyonel analiz problemleri vardı. Hayri Hoca, diğer arkadaş ve meslektaşlarını takip edip bu yeni alana açılmak istiyordu. "Finansa Uygulamalarıyla Stokastik Kalkülüs" dersinde birlikte öğrendik bu alanı. Ben bu

* Michigan Üniversitesi öğretim üyesi.
Web: <http://www.math.lsa.umich.edu/~erhan>

konu üzerinde çalışmaya devam ettim ileriki yıllarda. Hayri Hoca bu alanda Türkiye'nin master ve doktora öğrencilerine ihtiyacı olduğunu görüp Matematik Bölümü'nden birkaç arkadaşıyla beraber ODTÜ'deki Uygulamalı Matematik Enstitüsü'nü kurmak için kollarını sıvadı. Birkaç kez Princeton'dayken Türkiye'ye onu görmeye gittiğimde bana bu enstitü hakkındaki vizyonunu anlatmıştı.

Son senelerinde bu enstitüde lisansüstü öğrencileri yetiştiriyordu. Birçok araştırma problemi oluşmuştu kafasında. Onu 2006 Temmuz'unda Paris'te gördüğümde mutluydu, ama "Pulmonary

Fibrosis" hastalığı, yani akciğer duvarlarının sertleşmesi nedeniyle çok yorgun düşmüştü. Bu hastalık onu yatağa düşüremezdi; ders vermeye ve öğrencilerine zaman ayırmaya devam etti. Ne de olsa gençlerle birlikte zaman geçirdikçe ruhu gençleşiyordu. Öğrencilerinden duyduğuma göre, hastaneye kaldırılmadan bir gün öncesine kadar ders vermeye devam etmiş.

Türk matematik dünyasına, sadece önemli bireysel çalışmaları ve makaleleriyle değil birçok öğrenci yetiştirerek çok hizmet vermiş böyle büyük bir insanı en derin saygıyla ve sevgiyle anıyorum.

Hayri Körezlioğlu Hocamızı Uğurlarken

• Prof. Dr. Hayri Körezlioğlu'nu 26.06.2007 Salı gecesini kaybetmenin üzüntüsü içindeyiz. Kendisine Tanrı'dan rahmet, kederli ailesine sabır ve tüm sevenlerine başsağlığı dileriz.

Prof. Dr. Ersan Akyıldız (ODTÜ-Uygulamalı Matematik Enst. Müdürü) ve Prof. Dr. Zafer Nurlu (ODTÜ-Matematik Bölümü Başkanı)

• 1969'dan beri Hacettepe olarak Hayri Beyi 1969-70 yılları arasında, Hacettepe Matematik Bölümü'yle işbirliği yapılması yönündeki isteğimizi memnuniyetle karşılayan ve Hacettepe asistanlarının ODTÜ'de açılan lisansüstü derslere kayıt yapabilmelerine olanak sağlayan (kendisine minnettarım), ODTÜ'de dinleyici olarak katıldığımız seminerlerde konuşmaları sürekli bir şekilde not alan örnek bir bilim adamı olarak hatırlıyorum.

Ailesine ve tüm dostlarına baş sağlığı dilerim. Allah rahmet eylesin.

Abdullah Harmancı

• Sayın Prof. Dr. Hayri Körezlioğlu'nun vefatını derin üzüntüyle öğrendim. Hayri Bey'i ODTÜ'ye ilk girdiğim zaman tanımıştım. Sakin tabiatlı, güler yüzlü, sevip saydığım bir insandı. Kendisine Tanrı'dan rahmet, ODTÜ matematik camiasına ve kederli ailesine sabır ve başsağlığı dilerim.

Ali Osman Asar

• TÜBİTAK Yöneyim Araştırması ünitesinde çalışırken matematiğimi kuvvetlendirmek için ODTÜ'den matematik dersi alıyordum. O zaman Matematik Bölümü'nün tek yıldızı Hayri Körezlioğlu'ydu. Benim kariyerimi değiştirerek matematiğe geçmemde gerçekten çok büyük rolü oldu. İlk ciddi ma-

tematiği olasılıklar kuramı olarak ondan öğrendim. Allah rahmet eylesin diyor ve kendisine olan minnettarlığımı da bu vesileyle tekrar ifade ediyorum.

Barış Kendirli

- Ülkemizin yetiştirdiği çok değerli bir bilim insanının ve hocamızın kaybını dün öğrenmiş bulunuyorum. Bizlere olasılığı ve stokastik süreçlerini sevdiren ve öğreten büyük bilim insanıydı. Çok üzgünüm. Onun ODTÜ'deki ilk öğrencilerinden biri olarak duygularımı ifade etmekte zorlanıyorum. Bizlerin yetişmesinde, hayata dair olaylara soğukkanlılıkla bakmamızı öğretmesinde, hoşgörülü ve alçakgönüllü olabilmeye bizlere örnek olmasında ve daha birçok konuda esin kaynağını ne yazık ki yitirmiş bulunuyoruz. Onun son eseri olan Uygulamalı Matematik Enstitüsü'nün ona yakışır bir eğitim kurumu olarak daha çok başarılı ürünlerle yatırılabileceğine inanıyorum. Başta kederli ailesine, yakınlarına, Matematik Bölümü ve Uygulamalı Matematik Enstitüsü mensuplarına ve tüm sevenlerine başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Fetih YILDIRIM

- ODTÜ Matematik Bölümü temel taşlarından birini daha yitirmiş oldu. Onun bölüm başkanlığı sırasında ODTÜ'ye katıldım. Kendisine daima minnet ve şükran borçlu kalacağım. Acılı ailesine sabır ve metanet, Matematik Bölümü'ne ve tüm Matematik toplumuna baş sağlığı diliyorum.

Cemal Koç

- Sevgili hocam Hayri Bey'i kaybettiğimize inanamıyorum. Kendisinden çok şey öğrenmiştim. Çok üzgünüm. Hepimizin, tüm matematik camiasının başı sağ olsun.

Mefharet Kocatepe

- Böyle değerli bir hocamızı kaybettiğimize inanması çok zor. Daha geçen sene büyük bir AB projesinde yer almıştı. Onun desteğiyle Side'de çok büyük bir konferans düzenlenmişti. Çok güzel bir konferans olmuştu. Birçok genç arkadaşı da dahil etmişti toplantıya. Avrupa'nın her yerinden son derece kuvvetli bir katılım olmuştu. Onun sayesinde beş yıl sürecek o projede ülkemiz hâlâ temsil edilmekte. Olasılık ve yakın zamanlarda da matematiksel finansta hepimize hocalık ve önderlik yapmıştı. Olasılık denince herkesin aklına Hayri Hoca gelirdi. Onsuz çok zor olacak. Toprağı bol olsun.

Mete Soner

- Benim ve eşimin öğrencilik dönemimizde hem bölüm başkanımız hem de bazı derslerimizin hocasıydı. Bizim hayatımızda çok önemli bir yeri vardır. Habere inanmadım, çok çok üzüldüm. Allah'tan rahmet diliyorum. Onu hiçbir zaman unutmayacağız.

Sermin Atacık

- Kendisine Tanrı'dan rahmet, ailesine başsağlığı dilerim.

A. Turan Gürkanlı

- Hepimizin başı sağ olsun. İnanması zor. Hayri Hoca, ODTÜ matematiğe olasılığı getirdi, yerleşti. Bize boykotlar sırasında Bartle'i anlatmıştı. Yol gösterici, destekleyici, canayakın bir hocamızdı. Nur içinde yatsın.

Mustafa Akgül

- Hayri Körezlioğlu'nun vefatı bizi derinden üzmüştür. Kendisine tanrıdan rahmet, yaşlı ailesine ve matematik camiasına başsağlığı dilerim.

Sonuç Zorlu

- Hayri Körezlioğlu'na rahmet diler, başta ailesi olmak üzere, ailesine ve tüm matematik camiasına başsağlığı dileklerimi sunarım.

Mert Çağlar

- Türk bilim dünyasının ve matematik camiasının başı sağ olsun. Tüm ODTÜ'lülerin acısını paylaşıyorum.

Mithat İdemem

- Yaşamın tüm diğer alanlarında olduğu gibi akademik ortamlarda da tanıştığımız ve/veya birlikte çalıştığımız, kısaca hayatımıza temas eden, dokunan insanlar değişik özellikleri, karakterleri, birikimleri, yetenekleri ve nihayet duyarlılıklarıyla ya iz bırakırlar ya da unutulurlar. Söz konusu alan üretilen tek şeyin bilgi olduğu araştırma kurumları olduğunda, akıl, bilgi, yetenek gibi özelliklerin ek-

sıklığı genelde pek hissedilmez; ne var ki Orhan Veli'nin bir şiirinde yazdığı gibi bize "Önce İnsan!" deme şansını veren, o keyfi yaşatan insanların sayısı her yerde ne kadarsa bu kurumlarda da o kadardır, yani çok fazla değildir. ENST'de Alain Maruani ile başlayıp sonrasında Christian Darlot ile devam eden doktora maceramın daha ilk adımında tanıdığım Prof. Hayri Körezlioğlu hayatına dokunduklarına işte o keyfi yaşama şansını veren bir bilim adamıydı. Nitekim 2000'de yaptığım tez savunması sırasında, Jean Jacques Slotine'in saldırgan sorularıyla boğuşurken dinleyici sıralarından desteğini esirgemedi. Doktora sonrası yeterince arayamadığım için hayıflandığım, kendimi suçladığım bir dönemde geldi ölüm haberi. Eminim kızmıştır ölümün öylesine yakışıklı yaşında gelmesine. Öğrencileri olarak sadece bıraktığı parlak bilimsel çalışmalara değil örneğini sunduğu insan kimliğine de layık olmak sorumluluğunu hissetmeliyiz.

Selim Eskiizmirliler

Hakemli yayınlarda 44, konferans tutanaklarında 21 makalesi yayımlanan Hayri Körezlioğlu, Fransa'da Eğitim Bakanlığı tarafından üstün başarılı eğitimcilere verilen Chevalier des Palmes Académiques madalmasına ve unvanına da sahipti.

• Benim Hayri Körezlioğlu'yla tanışıklığım ta 1966 yılına dayanır. O zaman Hayri bey askerliğini yapmaktaydı ve ODTÜ'de ders vermeye başlamıştı. 1968'de Jale Hanım'la evlendikten sonra ailece görüşür olduk ve aile dostluğumuz hep sürdü, her zaman birbirimizden haberdardık.

1997'de Hayri Bey ODTÜ Matematik Bölümü'nde ders vermeye başlayınca bu dostluk sıkı bir mesleki işbirliğine de dönüştü. EVELA beraber bir kitap yazma çalışmasına başladık. Bu kitap 2001'de ODTÜ Yayınevi tarafından basıldı ve kitabı halen ders kitabı olarak kullanmaktayız. Daha sonra Uygulamalı Matematik Enstitüsü'nün kuruluşunda ve Finansal Matematik Bölümü'nün şekillenmesinde de birlikte çalıştık. Hayri Bey'in katkıları olmasa bu bölüm herhalde bugün var olmazdı.

Birlikte çok keyifli çalıştık, çok şeyler başarıldı ve daha da yapılacak çok şeyler vardı.

Öğrencilere her zaman destek ve itici güç olmuştur. Hayri Bey sayesinde bazı öğrencilerimiz çok iyi yerlerde doktora çalışmalarını sürdürmektedirler.

Aramızdan ayrılışı bilim dünyası ve UME için büyük bir kayıptır. Kendisine Tanrı'dan rahmetler dileriz.

Azize Bastıyalı Hayfavi

Yaşlılığı Öğrenemedi...

Uluğ Çapar / ucapar@sabanciuniv.edu

Hayri Körezlioğlu önceleri hocam, daha sonra meslektaşım ve eşi Jale'yle birlikte aile dostum oldu. İlk tam anlamıyla matematiksel olasılık kitapları olan Neveu, Kai Lai Chung ve Meyer'i 60'lı yılların sonunda bize o çalıştırmıştı. Doktora çalışmamın da resmi danışmanıydı.

İnanılmaz bir çalışma enerjisine sahipti. "Matematik çalışmazsam yaşayamam" derdi. Son demlerine kadar akıl almaz bir tempo içinde çalışıyordu. İleri yaşlarda başladığı finansal matematikte azmi sayesinde Türkiye öncüsü oldu. Doktora tezi yönetecek düzeye geldi. Bir Avrupa Komitesi projesi desteğiyle 2006'da Side'de bu konularda çok yüksek katılımlı uluslararası bir kongre düzenledi. ODTÜ'nün Uygulamalı Matematik Enstitüsü'ne katkıları da çok önemliydi.

Daha önceleri 1986'da A. Süleyman Üstünel'in işbirliğiyle Silivri'deki Nazım Terzioğlu Matematik Araştırmaları Enstitü-

sü'nde başlattığı "Stochastic Analysis and Related Topics" konferansları bu konularda giderek saygın bir uluslararası platform haline aldı. Silivri, Kuşadası, Oslo, Geilo ve Doğu Akdeniz Üniversitesi'nde toplam sekiz kere toplanan bu konferanslara P. Malliavin (Malliavin Calculus'un kurucusu, halen J. of Functional Analysis dergisinin başeditörü), D. W. Stroock, S. Watanabe ve M. Zakai gibi çok önemli isimler yeni ufuklar açan tebliğ ve ana konuşmalarla katıldılar.

ODTÜ'de kutlanan 70'inci yaşgününe ben de bir konuşma yapmak üzere çağırılmışım. O günün gecesindeki yemekte bütün gece boyunca en hareketli dansları gençlere taş çıkaracak biçimde icra etmişim. Çok yakın zamanlara kadar haftada iki kez beş kilometre koşardım. Gerçekten delikanlı hayatı yaşadı ve yaşlılığı öğrenemedi.

Kendisine Tanrı'dan rahmet ve matematik camiasına başsağlığı diliyorum.

Fransa Uygulamalı Matematik Derneği Başkanı Denis Talay'dan

Harika Bir Meslektaşımızı Kaybettik...

Profesör Hayri Körezlioğlu parlak bir eğitimci ve araştırmacı olarak Fransa'da uzun yıllar yaşadı.

Araştırma konusu daha çok stokastik analizi, kontrol teorisini, filtrelemeyi ve son zamanlarda finans matematiğini kapsıyordu. Özellikle lineer olmayan filtreler konusunda öncülük eden sonuçlar elde etmiştir. Dolayısıyla Fransız olasılık cemaati kendisini yakından tanırdı. Sadece derin bilimsel çalışmalarıyla değil, sıcak kişiliği, olağanüstü iyilikseverliği ve cömertliğiyle de bilinirdi.

Kaybından dolayı ben özellikle üzgünüm çünkü kü yıllar önce beni ilk seminerlerimden birini vermeye davet etmişti. Başlangıçta ona karşı çekingendim ama her genç araştırmacıya yaptığı gibi beni de cesaretlendirdi, yeni fikirler ve problemler verdi.

Fransız olasılıkçıları, gülümseyişi ve şevkiyle öğrencileri ve meslektaşları için bir değer olan yetenekli ve harika bir meslektaşlarını kaybetmiştir.

Ailesinin ve Türk meslektaşlarının başı sağolsun.

Hayri Körezlioğlu anısına uluslararası bir çalıştay:

Finans Matematiğinde ve Stokastik Kalkülüste Son Gelişmeler

Workshop in Memory of
Professor Hayri Körezlioğlu:

"Recent Developments in
Financial Mathematics and Stochastic Calculus"

Ankara, April 25-26, 2008

<https://kolmogorov.iam.metu.edu.tr/korezlioglu>

$$\frac{So(d_1)\sigma}{2\sqrt{T}} - rKe^{-rT}\Phi(d_2)$$

Institute of Applied Mathematics
METU, Ankara, Turkey

25-26 Nisan 2008'de ODTÜ'de Hayri Körezlioğlu anısına Uygulamalı Matematik Enstitüsü IAM (<http://www3.iam.metu.edu.tr>) tarafından *Finans Matematiğinde ve Stokastik Kalkülüs'te Son Gelişmeler* başlıklı bir çalıştay düzenlenecektir.

Çağrılı konuşmacılar:

Erhan Bayraktar (Michigan Ü., ABD)
Uluğ Çapar (Sabancı Ü., Türkiye)
Ralf Korn (Kaiserslautern Ü., Almanya)
Wolfgang J. Runggaldier (Università degli Studi di Padova, İtalya)

Deniz Sezer (York Ü., Kanada)
Mete Soner (Sabancı Ü., Türkiye)
Süleyman Üstünel (ENST, Fransa)

Önemli tarihler:

Özet sunma: 15 Ocak
Kabul bildirim: 1 Şubat
Erken Kayıt: 20 Şubat
Çalıştay öncesi seminer dizileri: 23-24 Nisan
İnternet sitesi: <https://kolmogorov.iam.metu.edu.tr/korezlioglu/>
<http://www3.iam.metu.edu.tr>